

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420201963
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4420201963.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XX D., E. – F. G., právne zast.: JUDr. Jozef Pirohár, advokát, Podzámska 29, Nové Zámky, IČO: 42 199 671, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XX D., E. – F. G., t. č. B. XXXX, H. A., právne zast.: Mgr. Alexandra Para, advokátka, Gagarinova 10A, Bratislava, IČO: 53 213 815, o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o podanom odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 6C/26/2020-534 zo dňa 14. 04. 2023, takto

rozhodol:

- I. M e n í napadnutý rozsudok v časti II. výroku tak, že žalobca je p o v i n n ý na vyrovnanie podielu žalovanej z bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaplatiť žalovanej sumu vo výške 8.574,58 eur, v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. M e n í výrok o trovách konania (III. výrok) tak, že žiadna zo strán sporu n e m á nárok na náhradu trov konania.
- III. Vo výroku I. a v zostávajúcej časti výroku II. zostáva rozsudok n e z m e n e n ý.
- IV. Žiadna zo strán sporu n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patria: rodinný dom so súp. č. XXXX zapísaný na LV č. XXXX pre kat. územie F. G. (postavený na parc. č. XXX/X vedenej pre kat. územie F. G. na LV č. XXX), nesplatená časť úveru vo VÚB, a.s. Bratislava č. 001/270827/16-001/000 v sume 66.502,74 eur, hnutelné veci: posteľ Bali, sedacia súprava z obývačky, obývacia stena, konferenčný stolík, TV LG, posuvné dvere do komory, chladnička, myčka Beko, jedálenský stôl a 6 ks stoličiek, veľké zrkadlo na mieru, 2 ks skriniek pod umývadlo, rohová polička na mieru, alarm domu, kosačka a dlažba na terase v hodnote spolu 1.076,71 eur.

2. Ďalším výrokom vypořadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal: rodinný dom so súp. č. XXXX zapísaný na LV č. XXXX pre kat. územie F. G. (postavený na parc. č. XXX/X vedenej pre kat. územie F. G. na LV č. XXX), hnutelné veci: posteľ Bali, sedacia súprava z obývačky, obývacia stena, konferenčný stolík, TV LG, posuvné dvere do komory, chladnička, myčka Beko, jedálenský stôl a 6 ks stoličiek, veľké zrkadlo na mieru, 2 ks skriniek pod umývadlo, rohová polička na mieru, alarm domu, kosačka a dlažba na terase, povinnosť splatiť zostatok úveru vo VÚB, a.s. Bratislava č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX v sume 66.502,74 eur, pričom žalobca bol povinný zaplatiť žalovanej sumu 8.501,45 eur do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

3. Posledným výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca sa svojou žalobou voči žalovanej domáhal vyporiadania ich rozvodom zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), pričom tvrdil, že do svojho výlučného vlastníctva ešte pred uzavretím manželstva so žalovanou nadobudol pozemok nachádzajúci sa v kat. území F. G., zapísaný na LV č. XXX, a to parc. č. XXX/X. Neskôr strany sporu nadobudli do BSM rodinný dom stojaci na tomto pozemku (zapísaný na LV č. XXXX pre kat. územie F. G. ako stavba so súp. č. XXXX na parc. č. XXX/X), na ktorý si brali spolu úver vo VÚB, a.s. Bratislava, ktorý úver od rozvodu spláca žalobca. Uhradil týmto spôsobom sumu 17.424,81 eur a nesplatená časť úveru je 66.649,00 eur. Žalobca navrhol, aby bol určený za výlučného vlastníka uvedeného rodinného domu s tým, že bude splácať úver, ktorým je tento dom zaťažený. Pokiaľ ide o hnuiteľné veci, ktoré ako predmet BSM strán sporu označila žalovaná (posteľ Bali, sedacia súprava z obývačky, obývacia stena, konferenčný stolík, TV LG, posuvné dvere do komory, chladnička, umývačka Beko, jedálenský stôl a 6 ks stoličiek, veľké zrkadlo na mieru, 2 ks skriniek pod umývadlo, rohová polička na mieru, alarm domu, kosačka a dlažba na terase), došlo medzi stranami sporu k ustáleniu toho, že tieto hnuiteľné veci patria do ich bezpodielového spoluvlastníctva a tiež o tom, že ich hodnota je ku dňu rozvodu ich manželstva v sume 1.076,71 eur, pričom všetky tieto hnuiteľné veci užíva žalobca a jemu aj budú prikázané.

5. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a namietala spôsob výpočtu podielu, ktorý by mal pripadnúť žalovanej, pretože v zmysle judikatúry je tento výpočet nesprávny. Splátky hypotekárneho úveru, ktoré platil žalobca, by nemali byť odpočítané. Keď sa od hodnoty rodinného domu odpočíta aktuálna výška nesplatennej časti úveru, čo je približne 34.000,- eur a prihliadne sa na splátky uhradené žalobcom, ktoré predstavujú 17.424,81 eur, z čoho polovica predstavuje sumu vo výške 8.712,40 eur, táto suma by mala byť z čistej hodnoty majetku odpočítaná. Preto náleží žalovanej zo sumy 25.287,60 eur jedna polovica, a teda žalovaná má nárok na sumu vo výške 12.643,80 eur a dohodnutú jednu polovicu hodnoty hnuiteľných vecí. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, ktorý si uplatňoval sumu 24.000,- eur, o tejto nepredložil žiadne doklady a nepreukázal svoje tvrdenia. Žalovaná tiež mala za to, že v smere ďalších návrhov na doplnenie dokazovania by súd prvej inštancie mal skúmať finančnú kondíciu strán sporu, pretože pokiaľ žalobca bude zaviazaný uhradiť žalovanej tieto prostriedky, nemusí byť v jeho možnostiach, aby tak spravil. Uviedla, že nerozporuje tvrdenia znalca o tom, že hodnota domu v danom čase mohla byť 24.000,- eur, ale tvrdila, že žalobca nepreukázal, že by bol túto čiastku investoval. Príjmové faktúry a doklady, ktoré predložil, tejto sume nezodpovedajú, na niektorých je dokonca podpis žalovanej. Strany sporu aj pred uzavretím manželstva hospodárili spolu, všetky ich príjmy boli poukazované na jeden ich účet, preto je ťažko tvrdiť z koho prostriedkov boli tieto investície.

6. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že strany sporu uzavreli manželstvo dňa 20. 11. 2010 a toto manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňa 26. 02. 2018. Ku dňu rozvodu ich manželstva do masy BSM podľa zhodných tvrdení strán sporu patrilo rodinný dom so súp. č. XXXX zapísaný na LV č. XXXX pre kat. územie F. G., nesplatená časť úveru vo VÚB, a.s. Bratislava č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX v sume 66.502,74 eur a tieto hnuiteľné veci: posteľ Bali, sedacia súprava z obývačky, obývacia stena, konferenčný stolík, TV LG, posuvné dvere do komory, chladnička, myčka Beko, jedálenský stôl a 6 ks stoličiek, veľké zrkadlo na mieru, 2 ks skriniek pod umývadlo, rohová polička na mieru, alarm domu, kosačka a dlažba na terase v hodnote spolu 1.076,71 eur. Vykonaným dokazovaním a zo zhodných vyjadrení strán sporu, ktoré si súd prvej inštancie osvojil (ktoré sú tiež podložené výpismi z účtu žalobcu č. G. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo VÚB, a.s.), je preukázané, že predmetný úver po rozvedení manželstva spláca výlučne žalobca, ktorý splatil od rozvodu sumu 17.424,81 eur, pričom nesplatenou časťou úveru je suma 66.502,74 eur.

7. Súd prvej inštancie následne zhrnul, že hodnota nehnuteľnosti patriacej do BSM strán sporu (rodinného domu) je v sume 100.000,- eur (z nej 1/2 vo výške 50.000,- eur prináleží žalovanej), nesplatenou časťou úveru patriaceho do masy BSM strán sporu je suma 66.649,- eur (z ktorej má každá zo strán povinnosť uhradiť 1/2, t. j. sumu 33.224,50 eur). Suma, ktorú uhradil od rozvodu manželstva strán sporu zo svojich výlučných prostriedkov žalobca, je vo výške 17.424,81 eur (z ktorej 1/2 vo výške 8.712,40 eur uhradil za žalovanú) a 1/2 hodnoty hnuiteľných vecí, ktoré sú prikázané žalobcovi, a ktorú má povinnosť žalovanej uhradiť, predstavuje sumu 538,35 eur. Žalobca predložením znaleckého posudku č. 129/2009, ktorý vyhotovil Ing. Juraj Drahoš dňa 17. 09. 2009, preukázal, že rozostavaný rodinný dom na parc. č. XXX/X, patriaci do BSM strán sporu, mal v čase, keď bol oceňovaný (cca 13

mesiacov pred uzavretím manželstva strán sporu), hodnotu 22.574,32 eur, teda ide z jeho strany o majetok vnesený z jeho výlučných prostriedkov do majetku patriaceho do BSM, a teda takáto suma z hodnoty tohto rodinného domu patrí výlučne jemu. Žalovaná však namietala, že strany sporu spolu žili a hospodárili už pred uzavretím manželstva a aj rozostavaný rodinný dom bol financovaný zo spoločných prostriedkov. Súd prvej inštancie uzavrel, že ani jedna zo strán sporu nepreukázala, že by bola vnesla do spoločného majetku svoje výlučné finančné prostriedky a už vôbec nie v akej výške. Ani jedna zo strán sporu v tomto smere neunesla svoje dôkazné bremeno, preto súd prvej inštancie na takéto nepreukázané prínosy neprihliadal. Je zrejmé, že strany sporu spolu žili a hospodárili už 9 rokov pred uzavretím manželstva a pred jeho uzavretím podľa tvrdenia samotného žalobcu začali stavať aj predmetný rodinný dom (teraz patriaci do BSM). V situácii, kedy strany sporu spolu žili, hospodárili a začali spolu stavať dom, je ťažké tvrdiť, že išlo na tej ktorej strane sporu o výdavky z vlastných prostriedkov na spoločný majetok. Z predložených dokladov nie je možné zistiť, z akých (z koho) prostriedkov boli dané výdavky platené a v konečnom dôsledku ani to, na čo bola tá ktorá zakúpená vec použitá. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že tvrdenia strán sporu neboli preukázané a vychádzal z toho, že išlo o investície zo spoločných prostriedkov na spoločný majetok patriaci do BSM.

8. Pokiaľ ide o návrh žalovanej, aby súd v konaní skúmal finančnú kondíciu žalobcu za účelom preverenia skutočnosti, či je žalobca schopný vyplatiť jej súdom určené finančné plnenie, súd prvej inštancie považoval dokazovanie v tomto smere za nadbytočné a za nehospodárne. Táto okolnosť nebola pre rozhodnutie súdu prvej inštancie relevantná, keď vymożenie tejto povinnosti bude vecou prípadného neskoršieho výkonu napadnutého rozsudku (v prípade, že žalobca svoju povinnosť výplaty finančného vyrovnania v prospech žalovanej nesplní). Navyše pri výške vyrovnacieho podielu, ktorý súd prvej inštancie určil, je reálne sa domnievať, že bude v schopnostiach žalobcu, aby takúto povinnosť splnil. Uviedol, že príkazanie stavby (rodinného domu) do vlastníctva žalovanej a zriadenie vecného bremena užívania pozemku žalobcu v prospech žalovanej za situácie, kedy pozemok, na ktorom táto stavba stojí, patrí do výlučného vlastníctva žalobcu, neprichádza do úvahy. Je tomu tak z dôvodu zlých vzájomných vzťahov medzi stranami sporu (súd prvej inštancie poukázal na priestupkové konania medzi stranami sporu, na súdny spor sp. zn. 9C/74/2019 a správanie sa strán na pojednávaní). Súd prvej inštancie považoval za neprípustné a rozporné s dobrými mravmi také rozhodnutie, ktorým by zriadil vecné bremeno medzi stranami sporu, pretože by to jednoznačne viedlo k tomu, že sa strany sporu budú pravidelne stretávať v mieste jeho zriadenia, čo by viedlo k ďalším problémom v ich vzájomných vzťahoch. Navyše zriadenie vecného bremena má byť iba výnimočným riešením pre prípad, že iné vysporiadanie vzájomných vzťahov medzi stranami nie je možné, čo nie je tento prípad.

9. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že je potrebné rodinný dom patriaci do BSM strán sporu (v hodnote, na ktorej sa strany sporu zhodli – 100.000,- eur oproti povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej 1/2 jeho hodnoty) prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu a splácanie úveru, ktorý sa naň vzťahuje (aj s poukazom na to, že ho od rozvodu manželstva žalobcu a žalovanej spláca výlučne žalobca), je potrebné taktiež prikázať žalobcovi. Pokiaľ ide o hnutelné veci patriace do BSM, ktorých hodnota bola 1.076,71 eur, tieto od rozvodu manželstva užíva žalobca, nachádzajú sa v jeho dispozícii, preto je namieste ich prikázať žalobcovi za náhradu, na výške ktorej sa strany sporu zhodli (538,35 eur). Ďalej bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že žalobca po rozvode manželstva strán sporu uhradil zo spoločného úveru sumu 17.424,81 eur, teda zo svojich výlučných prostriedkov do spoločného majetku vnesol uvedenú sumu, z ktorej 1/2 je preto potrebné zohľadniť v jeho prospech pri jeho povinnosti finančného vyrovnania. Vychádzajúc z uvedených záverov súd prvej inštancie titulom finančného vyrovnania podielov strán sporu na ich BSM zaviazal žalobcu k zaplateniu sumy 8.501,45 eur.

10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozhodol tak preto, že sa v konaní stotožnil s tvrdeniami žalobcu o obsahu masy BSM strán sporu, o jej hodnote a o tvrdeniach žalobcu ohľadom hodnoty nehnuteľnosti patriacej žalobcovi už pred uzavretím manželstva (a vznikom BSM strán sporu). Naopak sa nestotožnil s tvrdeniami žalovanej v tomto smere, s jej návrhmi na prikázať nehnuteľnosti do jej vlastníctva a o výške finančného vypořiadania, ktoré by podľa nej mal žalobca vyplatiť. Inými slovami návrhy žalobcu, ktoré uvádzal v konaní, mali oproti tvrdeniam žalovanej reálny základ a bolo možné konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol v prevažnom rozsahu v ich zmysle. Nebyť neprimeraných nárokov žalovanej, nemuselo k tomuto sporu vôbec dôjsť. Teda trovy tohto konania zavinila žalovaná.

11. Žalovaná podala voči výroku II. a III. rozsudku odvolanie, a to z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, t. j. že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces, z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku, t. j. že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, t. j. že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Napadnutému rozsudku vytkla, že v odôvodnení absentuje úvaha súdu prvej inštancie, na základe akých skutočností dospel k výpočtu finančného nároku žalovanej voči žalobcovi. V odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje hodnota majetku nadobudnutého stranami sporu počas trvania manželstva, následne absentuje zmienka o tzv. čistej hodnote majetku, t. j. po odpočítaní hodnoty spoločného záväzku bývalých manželov – úveru, a v neposlednom rade po odpočítaní nároku žalobcu voči žalovanej podľa § 150 Občianskeho zákonníka. Po zistení výšky čistej hodnoty majetku mal súd prvej inštancie poskytnúť odpoveď na to, ako dospel k výške finančného nároku žalovanej, teda na základe akého matematického výpočtu dospel k čiastke 8.501,45 eur. Po odpočítaní spoločných záväzkov a nároku žalobcu voči žalovanej od hodnoty majetku mal zistiť, aká výška podielu pripadá na každého z bývalých manželov a aký je rozdiel hodnoty nadobudnutého majetku od hodnoty podielu, ktorý pripadá na každého z manželov. Súd prvej inštancie však v odôvodnení rozsudku iba všeobecne zhrnul, aký majetok, resp. spoločné záväzky a nároky boli v rámci dokazovania zistené. Následne v odôvodnení rozsudku pri zmienke o výške finančného nároku žalovanej odkázal na bod 28. odôvodnenia rozsudku, kde sa má údajne uvádzať spôsob výpočtu nároku žalovanej. V tomto smere je však rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný, keďže strane sporu nedáva žiadnu jasnú, zreteľnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, ako súd dospel k čiastke 8.501,45 eur. V bode 28. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie výlučne sumarizuje masu BSM strán sporu s vyčíslením ich hodnoty, avšak vôbec neuvádza spôsob, akým k tejto čiastke došiel, t. j. aké čiastky pripočítal, odpočítal, vydělil a pod. Žalovaná sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu môže iba domnievať, akým spôsobom súd prvej inštancie postupoval. Možno uviesť, že rozsudok je nepreskúmateľný a arbitrárný, keďže žalovanej nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akým spôsobom dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaná má nárok na finančné vyporiadanie voči žalobcovi vo výške 8.501,45 eur. Možno sa domnievať, že použil tzv. matematický výpočet, na ktorý poukazoval počas celého priebehu konania žalobca, resp. jeho právny zástupca. Podľa žalobcom prezentovaného matematického výpočtu sa od hodnoty rodinného domu, zisteného znalcom Ing. Motúzom v znaleckom posudku, mala odpočítať výška nesplatennej časti úveru aktuálna v čase vyporiadania. Takáto tzv. čistá hodnota by sa vydělila dvomi, pričom by sa získala výška podielu každého z manželov. Ako však žalobca, resp. jeho právny zástupca navrhoval, od výšky podielu žalovanej sa mala odpočítať čiastka predstavujúca 1/2 uhradených splátok hypotekárneho úveru zo strany žalobcu. Po odpočítaní uvedenej sumy podľa predchádzajúcej vety mala vyjsť konkrétna čiastka, na ktorú by žalovaná mala nárok, ktorá počas celého konania zakaždým predstavovala sumu okolo 8.000,- eur. Z bodu 28. odôvodnenia rozsudku sa možno iba domnievať, že od sumy 50.000,- eur, ktorá predstavuje 1/2 hodnoty spoločného rodinného domu, súd prvej inštancie odpočítal 1/2 čiastky nesplatennej časti úveru ku dňu vyporiadania, následne od tejto čiastky odpočítal sumu 8.712,40 eur, ktorá predstavuje 1/2 výšky splátok hradených po právoplatnosti rozvodu manželstva žalobcom a následne k tejto sume pripočítal 1/2 hodnoty hnutelných vecí, t. j. sumu 538,35 eur. V súvislosti s hypotetickým matematickým vzorcom súdu prvej inštancie žalovaná poukázala na rozpor výrokovej časti rozsudku s odôvodnením rozsudku, konkrétne s bodom 28. odôvodnenia rozsudku, a to v časti týkajúcej sa výšky nesplatennej časti spoločného úveru ku dňu vyporiadania, keďže vo výroku napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uvádza nesplatenú časť úveru vo výške 66.502,74 eur, zatiaľ čo v bode 28. odôvodnenia uvádza sumu 66.649,- eur, z polovice hodnoty ktorej následne vychádza pri hypotetickom matematickom výpočte nároku žalovanej voči žalobcovi. Aj z uvedeného dôvodu žalovanej vychádza pri použití hypotetického matematického vzorca použitého súdom prvej inštancie iná čiastka predstavujúca nárok žalovanej ako tá, ktorú uvádza súd prvej inštancie vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. Už len z tohto pohľadu je rozsudok súdu prvej inštancie vadný, keďže výrok rozsudku nie je v súlade s odôvodnením rozsudku.

13. Žalovaná uviedla, že je vyššie uvedený výpočet nesprávny a je v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Podľa ustálenej judikatúry to, čo každý z manželov vynaložil na spoločný majetok zo svojho, mu má byť uhradené zo spoločného majetku, druhým manželom však len vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielu, ktorého sa každému z nich z bezpodielového spoluvlastníctva dostáva (R 57/1970).

Poukázala tiež na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo 367/2013 s tým, že súd prvej inštancie mal nárok žalobcu odpočítať od celkovej hodnoty majetku, a teda hodnotu majetku ponížiť o sumu 8.712,40 eur, pričom následne by predmetnú čiastku (t. j. sumu 8.712,40 eur) pripočítal k výške podielu žalobcu. Ako prvé bol súd prvej inštancie povinný zistiť hodnoty aktív, t. j. spoločného majetku. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že do masy BSM patrí spoločný rodinný dom, ktorého hodnota bola ustálená na základe znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. Motúzom vo výške 100.000,- eur. Ďalej patrí do masy BSM hnuiteľný majetok, na hodnote ktorého sa strany sporu zhodli vo výške 1.076,71 eur. Z konania tak bolo preukázané, že hodnota majetku patriaceho do BSM je určená vo výške 101.076,71 eur. Ďalej bolo medzi stranami sporu nesporné, že výška nesplatenej časti úveru v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bola vo výške 66.502,74 eur (v zmysle výroku, hoci v bode 28. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie sa uvádza suma 66.649,- eur). Takisto bolo nesporné, že žalobca odo dňa právoplatnosti rozvodu manželstva uhradil splátky na spoločnom úvere spolu vo výške 17.424,81 eur, pričom 1/2 z uvedenej sumy predstavuje čiastku vo výške 8.712,40 eur. Od hodnoty aktív je potrebné odpočítať nesplatenú časť spoločného úveru a nárok žalobcu voči žalovanej na 1/2 uhradenej časti splátok spoločného úveru. Čistá hodnota majetku sa tak vypočíta nasledovne: 101.076,71 eur – 66.502,74 eur – 8.712,40 eur = 25.861,57 eur. Takto zistenú čistú hodnotu majetku bolo následne potrebné deliť dvoma, výsledkom čoho bude hodnota podielu každého z bývalých manželov. Podiel každého z manželov je určený vo výške 12.930,78 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca uhradil splátky spoločného úveru zo svojho majetku, k výške jeho podielu je nutné pripočítať sumu 8.712,40 eur. Podiely bývalých manželov sú tak nasledovné: žalobca - 12.930,78 eur + 8.712,40 eur = 21.643,18 eur. Žalovaná - 12.930,78 eur. Vo výrokovej časti rozsudku je konštatované, že nehnuteľný ako aj hnuiteľný majetok nadobudnutý počas manželstva nadobúda v celosti žalobca. Žalobca nadobúda majetok v zistenej hodnote 101.076,71 eur. Od tejto hodnoty je však nutné odpočítať nesplatenú časť spoločného úveru, t. j. sumu 66.502,74 eur. Žalobca nadobúda majetok v čistej hodnote 34.573,67 eur, čo znamená, že žalobca nadobúda majetok hodnoty väčšej, ako je hodnota podielu, na ktorý má ako bývalý manžel nárok. Žalobca z aktív získal 101.076,71 eur (prikázaná nehnuteľnosť v hodnote 100.000,- eur a hnuiteľné veci v hodnote 1.076,71 eur) a bol mu prikázaný spoločný dlh vo výške 66.502,74 eur, čo predstavuje čistú hodnotu vo výške 34.573,67 eur, čo je o 12.930,49 eur viac, ako je jeho podiel. Žalovaná získala z aktív 0,- eur (keďže všetok hnuiteľný a nehnuteľný majetok bol prikázaný žalobcovi) a zo spoločného dlhu jej bola prikázaná suma 0,- eur. Rozdiel medzi nadobudnutým majetkom a výškou podielu, na ktorý by mala žalovaná nárok, je 12.930,78 eur.

14. Žalovaná ďalej uviedla, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, t. j. aplikácii ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to jednak vzhľadom na charakter konania o vyporiadanie BSM a takisto vzhľadom na postoj žalovanej počas konania. Čo sa týka charakteru konania, súd v rámci konania o vyporiadanie BSM nie je viazaný návrhom ani jednej zo strán sporu a môže prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (ustanovenie § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Takýmto konaním je bez akýchkoľvek pochybností práve konanie o žalobe o vyporiadanie BSM. Súd je viazaný rozsahom majetku, ktorý strany sporu určia, nie je však viazaný spôsobom vyporiadania, t. j. komu z manželov prikáže aký majetok. Keďže samotné prikázanie, resp. finálne rozhodnutie závisí od úvahy súdu, nemožno posudzovať úspech strany sporu podľa neistej úvahy súdu, riadiac sa ustanovením § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z dôvodu ustanovenia § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku a charakteru konania o vyporiadanie BSM možno výrok III. napadnutého rozsudku považovať za nesprávny, keďže v prípade žalobcu nemožno hovoriť o úspechu vo veci, navyše pokiaľ bol žalobca zaviazaný vyplatiť žalovanej vyporiadací podiel. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že sa stotožnil s tvrdeniami žalobcu o obsahu masy BSM, o jej hodnote a o tvrdeniach žalobcu ohľadom hodnoty nehnuteľnosti patriacej žalobcovi pred uzavretím manželstva. Takéto tvrdenie súdu prvej inštancie je podľa žalovanej zmätočné, keďže obsah masy BSM nikdy žalovaná nerozporovala, t. j. rodinný dom a spoločný úver, masu sama doplnila o hnuiteľné veci, ktoré naopak následne nerozporoval sám žalobca. Na hodnote rodinného domu sa zhodli obe strany sporu na základe spoločne vypracovaného znaleckého posudku od znalca Ing. Motúza, ktorého dokonca, ako vyplýva z listinných dôkazov, oslovila ako prvá žalovaná a zadala mu prostredníctvom jej právneho zástupcu otázku, ktoré mal znalec zodpovedať v znaleckom posudku. Tvrdenie súdu prvej inštancie o jeho stotožnení sa s hodnotou nehnuteľnosti patriacej žalobcovi už pred uzavretím manželstva je zmätočné, ale najmä nesprávne, keďže toto tvrdenie poskytol znalec Ing. Motúz v znaleckom posudku na základe položenej otázky, avšak čo je podstatné, hodnota nehnuteľnosti pred uzatvorením manželstva ani len nebola predmetom dokazovania. V tejto súvislosti je nutné pripomenúť, že o zodpovedanie

otázky znalcom žiadal žalobca, ktorý chcel preukázať, že vnesol do spoločného majetku 24.000,- eur, ktoré mal údajne investovať do spoločného rodinného domu a ktoré žiadal vyporiadať v konaní podľa § 150 Občianskeho zákonníka. Žalovaná hodnotu nehnuteľnosti pred uzavretím manželstva zistenú znalcom Ing. Motúzom nerozporovala, rozporovala výlučne tvrdenie žalobcu o investovaní jeho výlučných prostriedkov vo výške 24.000,- eur do spoločnej nehnuteľnosti pred uzatvorením manželstva, keďže o uvedenom žalobca do konania nepredložil žiadne dôkazy. Dôkaznú núdzu v tomto smere konštatoval aj súd prvej inštancie v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tvrdenie súdu prvej inštancie v bode 36. odôvodnenia o tom, že sa stotožnil s tvrdením žalobcu o hodnote nehnuteľnosti pred uzatvorením manželstva, je tak vzhľadom na prechádzajúce konštatovanie súdu v bode 30. odôvodnenia zmätočné a najmä nezodpovedá priebehu dokazovania. V závere bodu 36. odôvodnenia rozsudku ďalej súd prvej inštancie konštatuje, že nebyť neprimeraných nárokov žalovanej, k sporu by ani nedošlo. Opätovne ide o veľmi zmätočné a ničím nepodložené tvrdenie súdu prvej inštancie, ktoré je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Zo žaloby žalobcu, resp. z petitu žaloby vyplýva, že žalobca ani len nenavrhol finančne sa so žalovanou vyporiadať, keďže ešte pred podaním žaloby, ako aj následne v žalobe poukazoval na skutočnosť, že žalovaná nemá žiaden nárok na finančné vyporiadanie, pretože hodnota spoločnej nehnuteľnosti je rovnaká ako zostatok nesplatennej časti spoločného úveru. S hodnotou nehnuteľnosti prezentovanou zo strany žalobcu sa však žalovaná nestotožnila, čo sa následne ukázalo ako správne rozhodnutie, keďže Ing. Motúz určil hodnotu nehnuteľnosti vyššiu, ako pôvodne prezentoval žalobca. Aj v priebehu ďalšieho konania žalobca trval na tom, že žalovaná nemá nárok na žiadne finančné vyporiadanie, jej nárok bol podľa názoru žalobcu dokonca v zápornej hodnote, t. j. žalovaná by podľa úvahy žalobcu mala žalobcovi doplácať určitú finančnú čiastku. Navyše, ešte pred pôvodným zákonným sudcom bolo aj zo strany žalobcu uznané, že hodnota spoločného rodinného domu stanovená znalkyňou Ing. Vlastou Machatovou (ktorú žalobca oslovil po podaní žaloby – podanie zo dňa 03. 09. 2020), bola nesprávna, z dôvodu ktorého sa následne oslovil znalec Ing. Motúz za účelom vypracovania nového znaleckého posudku. Tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že nebyť prehnaných nárokov žalovanej, k sporu by ani nemuselo dôjsť, je absolútne nepodložené tvrdenie, keďže od počiatku žalovaná žiadala finančné vyporiadanie, o ktoré ju chcel žalobca svojimi nesprávnymi matematickými vzorcami obráť. Žalovaná sa tak podľa názoru súdu prvej inštancie mala uspokojiť s tým, že jej zo strany žalobcu nebude vyplatený žiaden vyrovnávací podiel, a teda mala samu seba ukrátiť o niekoľko tisíc eur, na ktoré má titulom vyporiadania nárok. Ak by sa vychádzalo z úvahy súdu prvej inštancie, v konaní mala väčší úspech žalovaná, keďže jej bol priznaný vyporiadací podiel, ktorého danosť v konkrétnom prípade žalobca od počiatku rozporoval a navrhoval, aby súd prvej inštancie nepriznal žalovanej žiadne finančné vyporiadanie. V rámci vyjadrenia k žalobe uviedla žalovaná eventúálny petit, t. j. dala súdu na zváženie aj takú možnosť, že by bola nehnuteľnosť ako aj spoločný úver prikázaný žalovanej. Jej návrhu však súd mohol/nemusel vyhovieť, keďže v otázke spôsobu vyporiadania nie je súd viazaný návrhom žiadnej zo strán sporu.

15. Žalovaná ďalej uviedla, že špecifikum žaloby o vyporiadanie BSM spočíva v tom, že z hľadiska hmotnoprávnej legitímácie by mohli mať strany sporu i opačné procesné postavenie, t. j. každý z manželov (či už ako žalobca alebo žalovaný) má právo podať návrh na konečné vyporiadanie spoločného majetku. V rámci vyjadrenia k žalobe (podanie zo dňa 09. 07. 2020) žalovaná primárne navrhla vyporiadať BSM tak, že spoločná nehnuteľnosť a úver by boli prikázané žalobcovi a zároveň, že by bol žalobca zaviazaný sa v nekonkretizovanej výške (ktorá by vyplývala z dokazovania) so žalovanou finančne vyporiadať. Od počiatku teda žalovaná navrhovala, aby v prípade, ak súd prikáže nehnuteľnosti a hnutelné veci do vlastníctva žalobcovi, rovnako tak spoločný hypotekárny úver, sa žalobca so žalovanou finančne vysporiadal, čo žalobca odmietol, o čom svedčí aj jeho navrhovaný petit, v ktorom absentuje zmienka o uložení povinnosti žalobcu vyporiadať sa finančne so žalovanou. Porovnaním navrhovaných petitov sa javí, že aj napriek nesprávne určenej výške vyporiadacieho podielu bola žalovaná v konaní úspešnejšia ako žalobca, ktorý vôbec nenavrhol sa finančne so žalovanou vyporiadať. Žalobca presadzoval takýto svoj názor v podanej žalobe, následne v jeho podaní zo dňa 03. 09. 2020, kde výslovne uviedol, že nevidí priestor na vyplatenie vyrovnacieho podielu, ďalej v podaniach zo dňa 15. 04. 2021, 01. 07. 2022, 31. 10. 2022 a naposledy v jeho podaní zo dňa 24. 01. 2023. Práve žalovaná sa od počiatku až do vyslovenia záverečného návrhu pridriavala svojich doterajších vyjadrení, od počiatku navrhovala, aby súd určil výšku vyporiadacieho podielu, na ktorý by mala žalovaná voči žalobcovi nárok. Žalovaná pred súdom uviedla, že hoci si je vedomá právnej stránky veci, z ľudského hľadiska navrhovala žalobcovi, aby sa mimosúdne dohodol so žalovanou na finančnom vyporiadaní vo výške 60.000,- eur, keďže žalovaná má maloletú spoločnú dcéru zverenú v osobnej starostlivosti, sama sa o ňu stará a vychováva ju a má záujem zabezpečiť jej rovnaké bytové podmienky, aké má aktuálne

žalobca v spoločnom rodinnom dome. Žalovaná sa totiž s maloletou dcérou zdržiava v rodinnom dome vo vlastníctve jej brata, v ktorom sa t. č. zdržujú aj rodičia žalovanej. Z ľudského hľadiska preto žalovaná apelovala na žalobcu, aby sa mimosúdne so žalovanou dohodol na finančnom vyporiadaní vo výške 60.000,- eur, čoho následkom by bola schopná zabezpečiť maloletej bývanie v rovnakom štandarde ako žalobca. V rámci konania pred súdom však trvala na tom, aby súd postupoval v súlade so zákonom a teda zákonne určil jej nárok na vyporiadací podiel. Žalovaná je toho názoru, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku a žiadnej zo strán nepriznať právo na náhradu trov konania, pretože nemožno určiť pomer úspechu strán sporu, pretože ide o spor, ktorý je v záujme oboch strán sporu, pri rovnakej úspešnosti v spore. Aj keď konanie o vyporiadanie BSM je konaním sporovým, je súčasne konaním, v ktorom súd v otázke vyporiadania nie je viazaný návrhmi účastníkov - bezpodielových spoluvlastníkov. Nie je rozhodujúce, ktorý z bezpodielových spoluvlastníkov po zániku BSM podal žalobu na súd a zaujal tak procesné postavenie žalobcu v konaní proti druhému, ktorý je nevyhnutne v postavení žalovaného. Rozhodujúcou je skutočnosť, že sa ako spoluvlastníci o vyporiadaní BSM spolu nedokázali dohodnúť, a preto jeden z nich využil v zákonom stanovenej lehote právo požiadať o rozhodnutie súd. Svojím špecifickým charakterom preto ide o konanie, v ktorom nemožno hovoriť o úspechu či neúspechu niektorej zo strán sporu v porovnaní s druhou.

16. Záverom uviedla, že sa aj počas konania odvolávala na rozhodovacia činnosť súdov, v zmysle ktorej pokiaľ jeden z bývalých manželov žiada prikázať nehnuteľnosť do svojho výlučného vlastníctva, s čím je následne spojená prípadná povinnosť finančného vyporiadania s druhým manželom a takisto aj druhý manžel žiada prikázanie nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva, je súd povinný v súlade so zásadou účelnosti skúmať finančnú spôsobilosť manžela, ktorému by mala byť nehnuteľnosť prikázaná, t. j. či bude mať tento manžel dostatočné peňažné prostriedky na vyplatenie podielu druhému manželovi, resp. či bude mať dostatok prostriedkov na to, aby dokázal uhrádzať náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti (Najvyšší súd Českej republiky, sp.zn. 22Cdo 680/2005). Súd prvej inštancie takýto návrh žalovanej považoval za nadbytočný a poukázal na následnú možnosť výkonu rozhodnutia v prípade, ak by si žalobca dobrovoľne nesplnil svoju povinnosť. Žalovaná už počas konania preukazovala listinnými dôkazmi, že žalobca je v zlej finančnej situácii, aktuálne nemá žiaden príjem, bol v omeškaní s plátbou splátok hypotekárneho úveru, o čom bola aj žalovaná zo strany banky písomne upovedomená. Žalovaná preto zotrvala na názore, že existujú dôvodné pochybnosti, že žalobca nebude mať dostatočné prostriedky na to, aby žalovanej vyplatil podiel, na ktorý má žalovaná nárok, nebude finančne spôsobilý uhrádzať mesačné splátky hypotéky (čo preukázal už aj v minulosti) a nebude finančne schopný uhrádzať náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti. Žalovaná, na rozdiel od žalobcu, má stabilný príjem z výkonu závislej činnosti a bola by finančne spôsobilá platiť si všetky záväzky spojené s nehnuteľnosťou. Žalovaná bola toho názoru, že finančnú spôsobilosť mal súd v konaní skúmať a vykonať navrhované dôkazy.

17. Žalobca sa k odvolaniu vyjadril vo svojom podaní zo dňa 07. 06. 2023. Mal za to, že súd prvej inštancie správne zistil masu BSM a zároveň správne určil finančný nárok žalovanej. Žalobca už na začiatku sporu predložil znalecký posudok č. 43/2020 na určenie všeobecnej hodnoty rodinného domu vypracovaný Ing. Vlastou Machatovou dňa 18. 08. 2020, pričom všeobecná hodnota rodinného domu bola stanovená na sumu 77.900,- eur. Následne znalkyňa po námietkach protistrany (použitie nesprávnej výšky koeficientu vyjadrujúceho vývoj cien) stanovila všeobecnú hodnotu rodinného domu na sumu 84.100,- eur. Medzi vypracovaným znaleckým posudkom Ing. Machatovou a znaleckým posudkom Ing. Motúza ubehlo 22 mesiacov, teda takmer 2 roky a počas tohto obdobia došlo k značnému nárastu cien nehnuteľností (konkrétne rodinných domov) v Nitrianskom kraji z pôvodných 988,00 eur/m² (3. kvartál 2020) na sumu 1.409,00 eur/m² (2. kvartál 2022). Tým možno vysvetliť aj rozdielnú všeobecnú hodnotu stanovenú v znaleckých posudkoch, pretože vývoj trhových cien nehnuteľností je taktiež aspektom, ktorý znalec berie do úvahy. Medzi stranami nie je sporné, že do masy BSM patria hnutelné veci, pričom ich zostatková hodnota ku dňu rozvodu manželstva bola 1.076,71 eur. Hnutelné veci v BSM sa stali predmetom konania až v októbri 2022, teda takmer 2,5 roka po začatí konania. Taktiež bolo do spisu založené potvrdenie o tom, ktoré hnutelné veci patriace do BSM si žalovaná za prítomnosti polície SR zo spoločnej nehnuteľnosti odniesla. Žalobca upozornil súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 05. 10. 2022 na zásadu koncentrácie konania, avšak súd považoval za nevyhnutné zaoberať sa aj touto otázkou vzhľadom na prednes právnej zástupkyne žalovanej. Taktiež nie je sporné, že zostatok (spoločného) úveru č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX predstavoval ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie sumu 66.502,74 eur, pričom žalobca uhradil sumu 17.424,81 eur výlučne sám a aj naďalej tento úver sám spláca. Keďže nie je sporné, že žalobca od právoplatnosti rozvodového konania uhradil

na spoločnú nehnuteľnosť sumu 17.424,81 eur, ktorá násobne prevyšuje vyrovnávací podiel, ktorý má byť vyplatený žalovanej (8.501,45 eur), mal za to, že súd prvej inštancie správne posúdil, že skúmanie finančnej kondície žalobcu za účelom preverenia skutočnosti, či je žalobca schopný vyplatiť súdom určené finančné plnenie žalovanej, je v tomto smere nadbytočné a tým aj nehospodárne.

18. Čo sa týka rozporovania výpočtu, akým súd prvej inštancie dospel k výške vyrovnacieho podielu, poukázal na zápisnicu z pojednávania zo dňa 16. 11. 2022, v ktorej bol uvedený koncept dohody strán sporu, že výpočet sumy, ktorú bude musieť žalobca zaplatiť, je hodnota nehnuteľnosti podľa posledného znaleckého posudku mínus zostatková hodnota úveru a výsledná suma sa rozdelí na polovicu a odráta sa od nej polovica sumy úveru, ktorú zaplatil žalobca po rozvode manželstva. Tento koncept dohody, s ktorým po vyše 2,5 roka prebiehajúceho súdneho konania súhlasila aj protistrana, bol napokon premietnutý aj do napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej a jej poukaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo 367/2013, z uvedeného rozhodnutia vyberá len tie časti, ktoré jej vyhovujú. V danom prípade je riešená situácia, kde jedna zo strán investuje svoje výlučné prostriedky do stavby spoločnej nehnuteľnosti (rozostavaného rodinného domu) po zániku BSM a tým pádom dochádza k jej zhodnocovaniu. Preto musel byť v danom prípade vnos jednej zo strán započítaný do hodnoty vyporiadavanej nehnuteľnosti – on tam bol započítaný automaticky, pretože znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti aj s vnosom jednej strany. Naopak v tomto prípade riadne splácanie úverových splátok všeobecnú hodnotu (ani trhovú) rodinného domu nenavyšuje. Na všeobecnú (ale aj trhovú) hodnotu rodinného domu nemá výška zostatku hypotekárneho úveru vplyv. Platenie riadnych splátok hypotekárneho úveru znižuje zostatok úveru, čo však bolo v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku zohľadnené. Podiel sporných strán na hodnote rodinného domu je rovnaký, preto aj podiel na splátkach úveru po rozvode manželstva by mal byť rovnaký, čo taktiež bolo správne zohľadnené v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie. Žalobca poukázal aj na to, že v uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo 367/2013 dospel napriek inému spôsobu výpočtu odvolací súd k takému istému výsledku ako dovolací súd, a teda aj z uvedeného hľadiska je výpočet súdu prvej inštancie správny.

19. Čo sa týka trov konania, žalovaná v predsúdnom konaní vôbec nereagovala na písomnú výzvu právneho zástupcu žalobcu zo dňa 14. 02. 2020, ktorá jej bola doručená 19. 02. 2020. Čo sa týka neprímeraných nárokov žalovanej, poukázal na písomné podanie právnej zástupkyne žalovanej zo dňa 14. 04. 2021 a absurdnosť požiadaviek žalovanej. Žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhuje, že sa stane výlučnou vlastníčkou rodinného domu, ale aj nehnuteľností, ktoré má žalobca vo výlučnom vlastníctve (v konaní o vyporiadaní BSM), preberie hypotekárny úver a zaplatí žalobcovi sumu 50.000,- eur. Žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ponúkla aj druhú možnosť, že rodinný dom pripadne do výlučného vlastníctva žalobcu, ten však žalovanej vyplatí sumu 65.000,- eur a preberie hypotekárny úver. Takéto nároky žalovanej je objektívne možné posúdiť ako neprímerané. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 16. 11. 2022 je zrejme, že medzi stranami došlo k dohode ohľadne spôsobu vyporiadania, avšak žalovaná nerešpektovala ani túto dohodu. Treba vziať aj na zreteľ, že počas súdneho konania došlo k značným prieťahom v konaní, a to jednak z objektívneho hľadiska (covid-19, zmena zákonného sudcu), ale aj práve vyššie popisovanými neprímeranými nárokmi žalovanej, resp. nárokmi, ktoré nekorešpondujú so zásadou hospodárnosti a koncentrácie konania. Posledný meritórny návrh žalovanej je zrejme zahrnutý v písomnom vyjadrení právnej zástupkyne žalovanej vo vyjadrení zo dňa 09. 07. 2020, v ktorom navrhuje prikázať rodinný dom do výlučného vlastníctva žalovanej, zriadiť vecné bremeno prechodu a prejazdu cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu a tiež prikázať záväzok z hypotekárneho úveru žalovanej. Ak sa to porovná s návrhom obsiahnutým v odvolaní, ktorý možno posudzovať ako novotu podľa ust. § 366 CSP, tak ide o fundamentálne odlišný nárok. V záujme dohody bol žalobca ochotný ustúpiť od svojich finančných nárokov titulom vnosu do stavby nehnuteľnosti, ktoré boli preukázateľne vynaložené vo výške minimálne 24.000,- eur, pričom doložil aj časť príjmových dokladov a faktúr, avšak ani toto na dohodu nepostačovalo.

20. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou sporu (§ 362, § 359 CSP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), vec prejednal na nariadenom pojednávaní dňa 25. 10. 2023, pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

21. Právny zástupca žalobcu na nariadenom pojednávaní dňa 25. 10. 2023 uviedol, že pri výpočte prezentovanom protistranou došlo k jednej chybe, ktorá je v rozpore s výpočtom prezentovaným v rozsudku súdu Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo 367/2013. Žalovaná pri čistej hodnote majetku odpočítala od hodnoty masy BSM zostatok úveru a polovicu hodnoty vnosu žalobcu, pričom v citovanom rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky je od hodnoty masy BSM odpočítavaná celá výška vnosu. Mal za to, že touto chybou potom žalovaná dospela k nesprávnemu výsledku. Čo sa týka samotného priebehu konania, poukázal na skutočnosť, že zo strany žalobcu boli využité všetky možnosti pri pokuse o mimosúdne riešenie sporu. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu kontaktoval protistranu výzvou na uzatvorenie mimosúdnej dohody, na ktorú protistrana nereagovala. Žalovaná svoj nárok viackrát menila, okrem iného v priebehu konania žiadala prikázať nehnuteľnosť do svojho výlučného vlastníctva napriek skutočnosti, že nie je vlastníčkou pozemku pod predmetnou nehnuteľnosťou. Taktiež je pozoruhodné, že navrhovala, aby v prípade, ak by jej nehnuteľnosť bola prikázaná do vlastníctva a zároveň by jej bolo zriadené vecné bremeno na prístup, tak by vyplatila nižší vyrovnávací podiel, ako by jej mal vyplatiť žalobca v prípade, ak by nehnuteľnosť nadobudol do výlučného vlastníctva on. Taktiež podotkol, že napokon došlo k dohode strán o spôsobe určenia vyrovnávajúceho podielu na pojednávaní koncom minulého roka, ktorá skutočnosť je aj reflektovaná v zápisnici, avšak žalovaná napokon zmenila svoj názor a až potom prišla s argumentáciou predmetného rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky. Tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie súdu o náhrade trov konania, pretože práve postup a prístup protistrany predlžoval dĺžku konania. Žalobca upustil od svojich nárokov, čo sa týka investícií do nehnuteľnosti – stavby domu pred uzatvorením manželstva, pričom hodnota tejto investície bola vyčíslená v znaleckom posudku, ktorý protistranou nebol spochybný. Žalobca taktiež predložil časť účtov, ktoré preukazujú, že v skutočnosti do stavby domu investoval svoje prostriedky. Mal za to, že súd prvej inštancie prihliadol aj na počínanie si strán v rámci súdneho konania a rozsudok súdu prvej inštancie by mal byť v predmetnej veci potvrdený. Žalobca sa pridržiaval toho, čo uviedol jeho právny zástupca a najmä namietal, že spor sa vedie príliš dlho.

22. Právna zástupkyňa žalovanej sa v plnom rozsahu pridržiavala podaného odvolania, respektíve tam uvedenej argumentácie. Uviedla, že argumenty žalobcu k priebehu mimosúdnej dohody sú zavádzajúce. V rámci mimosúdnej dohody vyjadrila súhlas s navrhovaným vzorcom výpočtu podielu, avšak iba pre účely mimosúdnej dohody. Na poslednom pojednávaní vo veci pred súdom prvej inštancie podrobne odôvodnila, prečo s navrhovaným výpočtom zo strany právneho zástupcu žalobcu nesúhlasí, pretože tento je v úplnom rozpore jednak s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj judikatúrou napr. Krajského súdu v Bratislave. Aj napriek tomu, že má vedomosť o ust. § 366 CSP, uviedla, že pred niekoľkými mesiacmi bolo v trestnom konaní na Okresnom súde Galanta konštatované zákonným sudcom, že žalobca sa dopustil voči žalovanej protiprávneho konania a žalovanej spôsobil ujmou na zdraví, ktorá si vyžiadala niekoľko mesačnú dočasnú PN žalovanej. Uznesením Okresného súdu Galanta bola vec postúpená na priestupkové konanie z dôvodu, že podľa názoru súdu bol naplnený predpoklad podľa § 10 ods. 2 trestného zákona, teda bolo možné uplatniť materiálny korektív. Zatiaľ je to iba jej domnienka, avšak ak by odvolací súd mal záujem aplikovať odlišné ustanovenie § 150 OZ vo vzťahu k podielom oboch manželov, tak si dovolila poukázať na § 382 CSP, a teda bol by dôvod na doplnenie dokazovania aj o závery konania na Okresnom súde Galanta. Podotkla, že je to iba jej domnienka, ktorá nemusí byť správna, avšak ako PZ žalovanej je povinná zaručiť uplatnenie všetkých jej práv v tomto konaní.

23. Odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením listín, ktoré považoval za podstatné pre rozhodnutie vo veci samej, z ktorých vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX z č. I. 9 a výpisu z listu vlastníctva č. XXX z č. I. 11, oba pre katastrálne územie F. G., odvolací súd zistil spoluvlastnícky vzťah žalobcu a žalovanej k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX a vlastnícky vzťah žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX,
- zo zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie „Flexihypotéka refinančná“ č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 07. 11. 2016 z č. I. 16 odvolací súd zistil poskytnutie úveru stranám sporu spoločnosťou VÚB, a.s. vo výške 79.969,32 eur,
- z informatívnej kópie katastrálnej mapy z č. I. 108 odvolaciemu súdu vyplýva, aké vlastníctvo svedčí v prospech žalobcu, ako i tá skutočnosť, že rodinný dom v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu sa nachádza na pozemkoch patriacich do vlastníctva žalobcu,
- z rozhodnutia o priestupku Okresného úradu Nové Zámky č. AP-640/18-6, OU-NZ-OVVS-2019/01965, zo dňa 05. 08. 2019 na č. I. 157 a z uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/41/2020-169 zo dňa 15. 05. 2020 z č. I. 162 vyplýva existencia ďalších sporov žalobcu a žalovanej,

- zo znaleckého posudku Ing. Motúza č. 97/2022 zo dňa 11. 06. 2022 z č. I. 308 vyplýva hodnota nehnuteľnosti – rodinného domu v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu,
- z potvrdenie VÚB, a.s. zo dňa 29. 09. 2022 z č. I. 506 vyplýva splácanie úveru žalobcom.
Odvolací súd v tomto prípade vychádzal zo skutkového stavu, ktorý bol ustálený súdom prvej inštancie, keď si osvojil zhodné vyjadrenia strán sporu ohľadom výšky nesplateného úveru, hodnoty hnuiteľných a nehnuteľnej veci a sumy zaplatenej žalobcom na úver po skončení manželstva.

24. Odvolací súd uvádza, že vyporiadanie BSM po jeho zániku sa uskutočňuje podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“). Vyplýva to z príkazu zakotveného v § 149 ods. 1 OZ, podľa ktorého, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Vyporiadanie BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva zo stránky kvalitatívnej (usporiadanie vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM) a zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka určenia hodnôt, ktoré sa vyporiadaním BSM tomu ktorému manželovi dostanú. Vyporiadanie BSM sa vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, kde sa berú do úvahy a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva účastníkov a ich spoločného hospodárenia. Pre vyporiadanie je podstatná aj cena jednotlivých vecí patriacich do BSM. Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok.

25. Pokiaľ ide o výšku podielu priznanú žalovanej napadnutým rozhodnutím, súdu prvej inštancie možno vytknúť, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje konkrétny matematický výpočet, ako súd prvej inštancie dospel k sume vo výške 8.501,45 eur pri uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť žalovanej podiel v uvedenej výške. V tejto časti je tak napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a možno sa len domnievať, ako súd prvej inštancie dospel k takejto výslednej sume, čo bolo namietané aj žalovanou v podanom odvolaní. Už zo samotného porovnania výšky nesplatennej časti spoločného úveru vo VÚB, a.s. uvedenej súdom prvej inštancie vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku (66.502,74 eur) a nesplatennej časti úveru uvedenej v bode 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku (66.649,- eur) vyplýva rozpor výrokovvej časti s odôvodnením rozsudku, navyše súd prvej inštancie nesprávne vypočítal aj 1/2 zo sumy 66.649,- eur (súd prvej inštancie nesprávne uvádza, že je to suma vo výške 33.224,50 eur, správne však 1/2 zo sumy 66.649,- eur predstavuje sumu vo výške 33.324,50 eur), z ktorej ďalej pravdepodobne vychádzal pri určení výšky podielu žalovanej. Odvolací súd však má aj vzhľadom na zhodné vyjadrenia strán ohľadom hodnoty nehnuteľnosti a hnuiteľných vecí, výšky nesplateného úveru a sumy, ktorú už žalobca uhradil na spoločnom úvere za to, že samotná výška výpočtu vyrovnacieho podielu nie je takou skutočnosťou, pre ktorú by bolo potrebné doplniť dokazovanie. Výpočet výšky vyrovnacieho podielu je iba matematickou záležitosťou. Možno však konštatovať, že napriek tomu, že súd prvej inštancie neuviedol v rozsudku svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri výpočte výšky vyrovnacieho podielu, tento nie je aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vypočítaný správne.

26. Pri rovnakom podiele strán sporu na hodnote rodinného domu a hnuiteľných vecí má byť podľa názoru odvolacieho súdu rovnaký podiel strán sporu aj na splátkach poskytnutého úveru. V tomto prípade bolo potrebné vychádzať z hodnoty majetku patriaceho do BSM vo výške 101.076,71 eur (hodnota rodinného domu určená na základe znaleckého posudku vo výške 100.000,- eur + hodnota hnuiteľných vecí vo výške 1.076,71 eur, na ktorých sa zhodli aj strany sporu), z ktorej podiel každého z manželov by mal činiť 50.538,355 eur. Pretože žalobca vyplatí zostatok spoločného úveru vo výške 66.502,74 bolo potrebné podiel žalovanej znížiť o polovicu tohto zostatku úveru, teda o sumu 33.251,37 eur. Z dôvodu, že žalobca zároveň už zaplatil na tento úver sumu vo výške 17.424,81 eur, čo nie je medzi stranami sporné, je potrebné podiel žalovanej znížiť ešte o čiastku 8.712,405 eur. Výpočet tak vyzerá nasledovne:
 $101.076,71 / 2 = 50.538,355 - 33.251,37 - 8.712,405 = 8.574,58 \text{ eur.}$

27. Výpočet žalovanej uvedený v podanom odvolaní nie je správny, pretože nezohľadňuje tú skutočnosť, že síce žalobca nadobudne majetkovú hodnotu 101.076,71 eur (hodnota nehnuteľnosti a hnuiteľných vecí), ale oproti tejto už uhradil splátky úveru vo výške 17.424,81 a zároveň je povinný uhradiť ešte aj zostatok úveru vo výške 66.502,74 eur, čiže reálna hodnota, ktorú nadobúda, je vo výške 17.149,16 eur (101.076,71 eur – 17.424,81 eur – 66.502,74 eur), z ktorej polovica, t. j. suma vo výške 8.574,58 eur, predstavuje podiel žalovanej, na ktorý má žalovaná nárok. Z uvedených dôvodov súd zmenil výrok II napadnutého rozsudku v časti výšky podielu na vyrovnanie tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

28. Ohľadom možnosti prikázania rodinného domu do vlastníctva žalovanej sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keď tento konštatoval, že takýto postup neprichádza do úvahy. Odvolací súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/180/2005 zo dňa 29. 09. 2005, v ktorom bola riešená aj otázka - komu zo spoluvlastníkov, ktorí sa domáhajú vyporiadania BSM, má byť prikázaná do výlučného vlastníctva stavba, ktorá stojí na pozemku vo výlučnom vlastníctve len jedného z manželov, akú váhu možno pri tomto rozhodovaní prisudzovať výlučnému vlastníctvu pozemku, na ktorom stavba stojí, oproti schopnosti jedného či druhého z manželov zaobstarať si prostriedky na vyplatenie druhej strany a či takáto schopnosť má význam pri rozhodovaní súdu v takomto prípade. Najvyšší súd Českej republiky dospel v uvedenom rozhodnutí k záveru: „Soud nemůže rozhodnutím o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví, jehož předmětem je stavba zřízená na pozemku ve výlučném vlastnictví jednoho z bezpodílových spoluvlastníků, vytvořit právní stav, že by nebylo jisto, zda a jaké má vlastník stavby právo k části pozemku, na němž stavba stojí a kdy by vlastník stavby neměl zajištěn přístup ke stavbě . I přes změny v právní úpravě, ke kterým od vydání tohoto rozhodnutí došlo, není důvod se od citovaného právního názoru odchýlit; i nadále je nežádoucí vytvářet trvalý stav, kdy vlastník stavby není současně vlastníkem zastavěného pozemku, zejména když platné právo neumožňuje v dané situaci zřídit pro vlastníka stavby věcné právo mít stavbu na cizím pozemku. Také zajištění přístupu ke stavbě by vyvolalo další spory mezi účastníky. Pokud soudy uvažovaly jinak, spočívá jejich rozhodnutí na nesprávném právním posouzení věci.“ Najvyšší súd Českej republiky teda za prioritu považoval práve výlučné vlastníctvo k pozemku. V ďalšom rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/3565/2013 zo dňa 22. 07. 2015 Najvyšší súd Českej republiky dospel k obdobnému záveru: „1) Soud nemůže vypořádat společné jmění manželů, jehož předmětem je stavba zřízená na pozemku ve výlučném vlastnictví jednoho z účastníků, tak, že by tuto stavbu přikázal do výlučného vlastnictví druhému z účastníků, neboť soud nemůže rozhodnutím vytvořit právní stav, kdy by nebylo jisto, zda a jaké má vlastník stavby právo k části pozemku, na němž stavba stojí, a kdy by vlastník stavby neměl zajištěn ani přístup ke stavbě 2) Soud primárně nemá vypořádat společné jmění manželů, jehož předmětem je stavba zřízená na pozemku ve výlučném vlastnictví jednoho z účastníků, tak, že by tuto stavbu přikázal do podílového spoluvlastnictví obou účastníků, ledaže by tento postup odůvodňovaly natolik závažné skutečnosti, že by přikázání stavby vlastníkovu pozemku bylo ve zjevném rozporu se zájmem nezletilých dětí, nebo že by jiné řešení bylo zjevně nepřijatelné.“

29. V tomto konkrétnom prípade je teda potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že vlastníkom pozemkov, na ktorých sa nachádza nehnuteľnosť je žalobca, pričom aj v zmysle vyššie uvedeného nie je žiaduce vytvárať trvalý stav, keď vlastník stavby nie je súčasne vlastníkom zastavaného pozemku, najmä keď platné právo neumožňuje v danej situácii zriadiť pre vlastníka stavby vecné právo mať stavbu na cudzom pozemku, a teda prikázanie rodinného domu do vlastníctva žalovanej v tomto prípade neprichádza do úvahy. V tomto smere by ani ďalšie dokazovanie ohľadom finančnej kondície žalobcu nevedlo k inému záveru, než záveru o tom, že prikázanie rodinného domu do vlastníctva žalovanej za danej situácie nie je možné. Bližšie skúmanie finančnej kondície žalobcu by za danej situácie malo opodstatnenie, ak by v danom prípade prichádzala do úvahy možnosť zriadenia podielového spoluvlastníctva manželov k danej nehnuteľnosti. Prikázanie stavby v BSM manželov, ktorá stojí na pozemku vo vlastníctve len jedného z manželov, do podielového spoluvlastníctva oboch manželov, by však malo byť iba výnimočným postupom zo strany súdu, kde by práve prípadná ťaživá finančná situácia jednej alebo oboch strán mohla byť vzhľadom na ďalšie špecifické okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu dôvodom pre takýto postup. Možnosť zriadenia podielového spoluvlastníctva manželov k predmetnej nehnuteľnosti – rodinnému domu, ako spôsob vyporiadania tejto nehnuteľnosti, však podľa názoru odvolacieho súdu v tomto konkrétnom prípade nepredstavuje racionálne riešenie uvedenej situácie vzhľadom na narušené vzťahy medzi žalobcom a žalovanou, ktoré odvolací súd zistil z existencie a obsahu ďalších sporov žalobcu a žalovanej vyplývajúcich z predloženého súdneho spisu, ako aj vyjadrení strán v priebehu konania. Narušenie vzájomných vzťahov bolo konštatované aj súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Takéto riešenie nebolo v priebehu konania obsiahnuté ani vo vyjadreniach strán sporu a vzhľadom na vyššie uvedené by predstavovalo len potenciálne vyvolanie ďalších sporov medzi žalobcom a žalovanou.

30. Pokiaľ ide o priznanú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie žalobcovi, odvolací súd sa nestotožňuje so závermi súdu prvej inštancie. Pri rozhodnutí o trovách konania odvolací súd vychádzal z ust. § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný,

súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Je potrebné uviesť, že konanie o vyporiadanie BSM je síce sporovým konaním, jeho špecifikom je však to, že z hľadiska hmotnoprávnej legitímácie každý z manželov má právo podať návrh na vyporiadanie BSM a rieši sa tu právny vzťah oboch strán sporu k spoločnému majetku. V danom prípade žiadna zo strán nepreukázala, že bola ochotná sa na vyporiadanie BSM dohodnúť v intenciách konečného rozhodnutia súdu, pričom tiež v danom prípade nebola v plnom rozsahu v konaní pred súdom prvej inštancie úspešná ani jedna zo strán konania, a to s poukazom na charakter konania o vyporiadanie BSM, keď BSM bolo vyporiadané v súlade so zásadou rovnosti podielov účastníkov konania. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k názoru, že je namieste ohľadom trov konania vysloviť, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu právo. Obdobné závery možno vzťahovať aj pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách odvolacieho konania s tým, že síce žalovanej bol v konečnom dôsledku priznaný vyšší podiel než v konaní pred súdom prvej inštancie, ale je tomu tak len v nepatrnom rozsahu oproti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Preto odvolací súd rozhodol aj pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

31. Záverom odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o argumentáciu právnej zástupkyne žalovanej na nariadenom pojednávaní dňa 25. 10. 2023 ohľadom protiprávneho konania žalobcu voči žalovanej a spôsobenej ujmy na zdraví, táto odvolacia argumentácia je novou argumentáciou, ktorá nie je podľa názoru odvolacieho súdu prípustná v zmysle § 366 CSP.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).